

[Arbejds- og boligministeren.]

Jeg tillader mig dernæst at fremsætte *for-
slag til lov om ændring af lov om renten af
udlån mod pant i fast ejendom.*

Reglerne i loven af 3. juli 1942 om renten af udlån mod pant i fast ejendom betød en lempelse i de regler, der hidtil havde været gældende på dette område. Efter loven af 6. april 1855 var maksimalrenten for lån mod pant i fast ejendom 4 pct., men der havde dog periodevis været adgang til at opnå bevilling til at kræve en højere rente.

Efter den nugældende rentelov er den eneste begrænsning, der gælder for renten, at den skal være rimelig (lovens § 1). Loven indfører desuden bestemmelser, der tager sigte på at sikre debitor adgang til at frigøre sig for tyngende lånevilkår, der er aftalt under et højt renteniveau. Sidstnævnte formål søges opnået gennem bestemmelser, der begrænser adgangen til at udbetale lån med underkurs (lovens § 2) og til at gøre lån uopsigelige fra debtors side, nemlig for 1. prioritetslån højst i 10 år, andre lån højst i 5 år (lovens § 3).

Ved lovens tilblivelse voldte dens noget teoretiske bestemmelser ingen økonomiske vanskeligheder, idet det almindelige renteniveau var lavt, men det stigende renteniveau i begyndelsen af 50'erne førte til, at kursbestemmelsen virkede hæmmende for det private udlån i fast ejendom.

Dette har bevirket, at renteloven siden 1951 gentagne gange har været udsat for kritik, bl. a. gennem et spørgsmål til boligministeren i folketinget i februar 1957.

Medens ønskerne om en ophævelse eller revision af loven oprindeligt nærmest kom fra kreditorside, er nu også debitorerne interesseret i en ændring. Baggrunden for denne udvikling er de ændrede regler for statens støtte til boligbyggeriet, navnlig reglerne om m²-tilskud til byggeri uden statslån, der har skabt et behov for private 3. prioriteter, der kun med vanskelighed har kunnet skaffes på de vilkår, der efter renteloven er mulighed for at aftale.

Regeringen har overvejet at ophæve

renteloven, men er foreløbig blevet stående ved det nu fremsatte forslag om ændring af kursreglerne, der er den største hindring for en privat finansiering af boligbyggeriet. Ændringsforslaget vedrører kun den organiserede kredit, nemlig forsikringsselskaber, pensionskasser, banker og sparekasser, samt lån ydet eller garanteret af staten, statsinstitutioner og kommuner, der fritages fra kursbestemmelserne på samme måde, som kredit- og hypotekforeningerne allerede er det. Samtidig indføres i loven en bestemmelse om, at de pågældende institutioner er forpligtigede til at forsyne debitor med oplysninger til bedømmelse af lånets effektive rente. Denne bestemmelse svarer ganske til den regel, der nu er indsat i kreditforeningslovens § 24, stk. 4, på initiativ af det folketingsudvalg, der behandlede ændringerne i kreditforeningsloven.

Den i lovforslaget indeholdte dispensationsbeføjelse for boligministeren er begrundet i ønsket om at kunne indrømme andre långivere end de nævnte fritagelse for kursbestemmelserne uden at skulle fremsætte lovforslag i hvert enkelt tilfælde.

Lovforslaget har været drøftet med en række erhvervsorganisationer, der gav udtryk for, at de principielt ønskede loven ophævet og subsidiært ønskede ændringer, der går videre end forslaget.

Jeg er af den opfattelse, at den foreslåede ændring vil gøre det muligt for den organiserede kredit i øget omfang at deltage i den direkte finansiering af boligbyggeriet, og at den derfor vil være til gavn for debitorer, der ellers ville være afskåret fra at opnå lån. Regeringen er imidlertid villig til, hvis forslaget henvises til udvalgsbehandling, i udvalget at drøfte spørgsmålet om ophævelse af loven eller ændringer, som på rimelige vilkår kan bane vej for øget kapitaltilgang til byggeriet.

Jeg anbefaler i øvrigt lovforslaget til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Jeg skal endelig tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring*

[Arbejds- og boligministeren.]

i lov om erhvervsvejledning. Lovforslaget går ud på, at erhvervsvejledningsloven skal optages til fornyet revision senest i folketingsåret 1961-62.

I loven af 31. marts 1953 om erhvervsvejledning er det fastsat, at forslag om lovens revision skal forelægges senest i den ordinære rigsdagssamling 1956-57. Da en landsomfattende erhvervsvejledning på grund af omfattende forarbejder og drøftelser med bevillingsmyndighederne først blev ført ud i livet den 1. oktober 1955, og da hverken skolemyndighederne eller arbejdsanvisningsmyndighederne på det for lovens revision fastsatte tidspunkt lå inde med tilstrækkeligt erfaringsmateriale til bedømmelse af lovens virkninger i praksis, fremsatte den daværende økonomi- og arbejdsminister den 16. januar 1957 forslag til lov om udskydelse af revisionen til folketingsåret 1958-59. Under behandlingen af dette forslag i det af det høje ting nedsatte udvalg blev det med økonomi- og arbejdsministerens tilslutning besluttet at indstille lovforslaget til vedtagelse, dog således at lovrevisionen skulle finde sted i folketingsåret 1957-58 i stedet for som foreslået af ministeren i 1958-59. I overensstemmelse hermed vedtoges forslaget af folketinget og ophøjedes til lov den 12. april 1957.

Efter de foreliggende talmæssige oplysninger om erhvervsvejledningslovens gennemførelse i praksis, hvorom jeg tillader mig at henvise til bemærkningerne til lovforslaget, har den stedfundne udvikling i arbejdet med erhvervsvejledningen som helhed haft et ret gunstigt forløb, når man tager i betragtning, at erhvervsvejledningen som nævnt først blev gjort landsomfattende fra 1. oktober 1955. Lovens udnyttelse i landdistrikterne lader dog meget tilbage at ønske, ikke mindst når henses til, at de unge i landdistrikterne kun i ringe grad har adgang til umiddelbare indtryk af erhvervslivets funktioner uden for landbruget. For byerne og de bymæssige bebyggelser er en videre udnyttelse af erhvervsvejledningen dog også meget ønskelig, ikke mindst i de nærmest kommende år, hvor de store år-gange skal finde deres plads på arbejdsmarkedet.

Arbejdsministeriet har med henblik på

erhvervsvejledningslovens revision fra en række af arbejdsmarkedets og erhvervslivets organisationer udbedt sig oplysning om disses syn på erhvervsvejledningsarbejdets hidtidige forløb og de linjer, som efter organisationernes mening bør følges i dette arbejde.

Af de herved fremkomne synspunkter skal jeg nævne, at De samvirkende Fagforbund i forståelse med Dansk Arbejdsmands Forbund, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark har foreslået, at det gøres til en pligt for skolerne at lade en erhvervsvejleder afholde erhvervsoplysende foredrag for eller føre samtaler af erhvervsvejledende karakter med eleverne i de offentlige skolars afgangsklasser.

Jeg skal tillige nævne, at arbejdsmarkedskommissionen i skrivelse af 14. juni 1957 til arbejdsministeriet er gået ind for en udbygning af erhvervsvejledningen.

Jeg er ganske enig i, at det er ønskeligt, at der sikres samtlige elever i skolernes afgangsklasser erhvervsorientering, således at denne orientering, såfremt eleven ønsker det, kan følges op med individuel rådgivning ved en erhvervsvejleder. Jeg er imidlertid betænkelig ved på indeværende tidspunkt at foreslå en ændret affattelse af loven, hvorved skolerne ifølge selve loven forpligtes til at benytte sig af den offentlige erhvervsvejledning ved erhvervsorienteringen af eleverne i skolerne. Herved lægger jeg navnlig vægt på, at erhvervsvejledningsloven endnu kun har virket i godt 2 år, altså et relativt kort tidsrum, der ikke kan have givet anledning til tilstrækkelige erfaringer til at tage stilling til, om man bør tage det foreslåede skridt. Hertil kommer, at der inden for disse 2 år er sket en betydelig udvidelse af den kreds af unge, som drager fordel af erhvervsvejledningen, og denne udvikling har fundet sted på grundlag af et frivilligt samarbejde mellem skolerne og den offentlige erhvervsvejledning. Denne udvikling inden for den gældende lovs rammer bør efter min mening have mulighed for at komme til fuld udfoldelse, før der tages stilling til spørgsmålet om skolens eventuelle forpligtelse over for den offentlige erhvervsvejledning. Man kan jo nemlig ikke se bort fra, at det tilsigtede mål kan

[Arbejds- og boligministeren.]

nås ved et fortsat frivilligt samarbejde mellem skolerne og erhvervsvejlederne ved de offentlige arbejdsanvisningskontorer.

En videreførelse og intensivering af udviklingen på et for de store årgange så vigtigt område, som erhvervsvejledningen vil blive, kræver en øget indsats såvel af skolerne som af de offentlige arbejdsanvisningskontorer, og jeg kan oplyse, at undervisningsministeriet er enig i de foran anlagte synspunkter og har givet tilsagn om at ville medvirke ved en intensivering af erhvervsvejledningen i skolerne på forskellig måde.

Arbejdsministeriet regner med, at den nødvendige udbygning af de offentlige arbejdsanvisningskontorers og arbejdsdirektoratets afdelinger for erhvervsvejledning samt af de psykotekniske prøver vil medføre en udgiftsforøgelse for staten på omkring 300 000 kr. for hvert af finansårene 1958-59 og 1959-60.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om udskydelse af revisionen af lov om folkebiblioteker. I de 3 foregående folketingsår har forslag været forelagt det høje ting om udskydelse i et år af lovens revision. Forslagene refererede til bestemmelsen i bibliotekslovens § 5, stk. 2, hvorefter forslag til lov om revision af de i lovens § 5, stk. 1, omhandlede regler for beregningen af det årlige driftstilskud fra staten til de enkelte biblioteker skulle fremsættes i folketingsåret 1954-55. Lovforslagene blev vedtaget som henholdsvis lov nr. 38 af 2. marts 1955, lov nr. 51 af 16. marts 1956 og lov nr. 116 af 12. april 1957.

Medens udskydelsen i folketingsåret 1954-55 var bevirket af, at den fra biblioteksrådet modtagne indstilling i anledning af lovens forestående revision indeholdt forslag, der rakte ud over den oprindeligt tilsigtede ajourføring af tilskuddene under hensyn til prisniveauet, og som det ikke havde været muligt at færdigbehandle i dette folketingsår, forelå der i januar 1956 i undervisningsministeriet et fuldt udarbej-

det lovforslag til ændring af lov om folkebiblioteker.

Da forslaget imidlertid havde en ikke ubetydelig økonomisk rækkevidde — den årlige merudgift for staten ville andrage mellem 1½ og 2 mill. kr. — blev lovens revision under hensyn til den økonomiske situation udskudt i yderligere 1 år ved lov nr. 51 af 16. marts 1956. Af samme grund blev lovens revision ved lov nr. 116 af 12. april 1957 udskudt til indeværende folketingssamling.

Atter i år finder jeg det rigtigst at foreslå lovens revision udskudt i endnu et år til folketingsåret 1958-59. Når jeg gør det, er det i bevidstheden om, at folkebibliotekerne ved biblioteksloven af 1950 opnåede så store økonomiske fordele fra staten, at de, selv om statstilskuddenes værdi siden da er blevet noget forringet på grund af prisudviklingen, dog ikke vil komme i nogen nødsituation ved endnu en kortere tids udsættelse af den i loven foreskrevne revision.

Jeg anser det under disse omstændigheder for forsvarligt og bedst stemmende med folkebibliotekernes interesser, at revisionen udskydes til foretagelse i folketingsåret 1958-59, og jeg skal derfor anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Indenrigsministeren (Søren Olesen): Jeg skal tillade mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om udskydelse af revisionen af lov angående vitaminreklame.

Lovens hovedformål er at forhindre en vildledende reklame over for forbrugerne med hensyn til varers indhold af vitaminer. Hovedreglen er den, at der ikke må reklameres for vitaminindhold i varer, præparater eller stoffer, medmindre arten af vitaminerne samtidig oplyses. Der er desuden hjemmel for ministeren til at bestemme, at mængden af vitaminerne skal oplyses. Vigtigere endnu er dog en anden bestemmelse i loven, som går ud på, at der ikke må reklameres med kunstig tilsætning af vitaminer til levnedsmidler, medmindre indenrigsministeriets samtykke foreligger. Denne sidste bestemmelse har i de sidste 10 år været administreret på den måde, at der kun gives tilladelse til at reklamere med vitaminindhold i levnedsmidler hidrørende fra kunstig vitamintilsætning i tilfælde, hvor der er